

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, APRIL 11, 1945

Tako zavezniki kot ujei nemški častniki so mnenja, da ne bo uradnega premirja. Naciji ga ne bodo nikdar ponudili, ti so pa edini na vladi.

OPA iz New Yorka pravi, da so rdeči pointi ponarejeni ter da se res obširno prodajajo. Mnogo mesarjev je priznalo, da so kupili ponarejene pointe pod \$6 do \$6.50 za 1000.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 2, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razmašalih: Celotno leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 83 Wed., Apr. 11, 1945

"Napreden element"

SANSov tajnik je poročal na seji SNPJ z veliko slovesnostjo: "Zmagal je v Jugoslaviji napreden element, Osvobodilna fronta, katero smo v Ameriki na vsej črti podprli in v njen prid zgradili javno mnenje Amerike, Kanade in Velike Britanije. To je bilo kolektivno delo Združenega odbora in SANSa pod mojstrskim vodstvom našega Adamiča." Poročilo se sliši kot da je odločil bitko za komunisti Tita SANS z Adamičem na čelu. Kaj rusko orožje in ruska politika! Uboga Jugoslavija bi bila ničla, če ne bi bilo SANSa in Adamiča! Ob tej domišljavosti smo se spomnili, kaj je zapisal prav te dni časnikar Pertinax v N. Y. Timesu (6. aprila). Takole pravi: "Zanesljive avtoritete trdijo, — da je predsednik Roosevelt mislil v svojem poročilu kongresu o jaltski konferenci — na Tita, ko je govoril o primadonah, ki mislijo, da se jih mora poslušati. Predsednik je s tem zelo dobro označil domišljavost in bahavost Titovo." Mislimo pa, da bi beseda o domišljavih primadonah prav dobro opisala tudi domišljavost Titovih pristašev v Ameriki.

Toda pustimo domišljavosti njeno veselje. Taki triumfi so vedno silno kratkotrajni. Bolj nas interesira vprašanje, v čem je tista "naprednost," ki da je zmagala v Jugoslaviji. Kaj je tako napredno v novi Jugoslaviji, da je treba obhajati zmagoslavje?

Ali je "naprednost" v tem, da še danes ne smejo v Jugoslavijo žurnalisti, ki niso priporočeni od komunistov? Ali je "naprednost" v tem, da morajo vsi listi v Jugoslaviji pisati v enem smislu in sicer partizanskem? Ali je morda kak posebna vrsta svobode, da je ta "napredni element" vtaknil vso pisano besedo v en sam jarem? Ali je "naprednost" v tem, da sme govoriti samo tisti, ki je cementirano gotov, da bo trobil na isto trobento kot partizani? Tako "naprednost" že davno poznamo pod Hitlerjem in Mussolinijem. Ali je "naprednost" v tem, da pridejo v vas oboroženi partizani, postavijo listo in naženejo ljudi na volitve?

Pa smo razmišljali, če ni "naprednost" v velikih reformah, ki jih izvršuje novi partizanski režim. Eno idejo smo slišali. Vsa kulturna društva in vse gospodarske organizacije bodo združene, izenačene in podružljene pod eno nezmotljivo partizansko komando. Tako je delal kralj Aleksander, tako je delal Hitler. Morebiti je napredno pobirati ideje za fašizem? O drugih reformah nismo čuli.

V N. Y. Timesu se 7. aprila nekdo na uredniški strani norčuje, da piše komunistična "Pravda" v Moskvi prav tako kot govori nemški Goebbels. Iste fraze proti propalim buržujem in gniliim zapadnim kapitalistom uporabljata oba nacizem in komunizem. In če je napredno v Moskvi posnemati nacizem, zakaj ne bi bilo to moderno tudi za "napredni element" v Jugoslaviji?

Mogoče pa zraste napredek iz materialnih ruševin. Partizani so po pričevanju SANSa uničili v Sloveniji vse tovarne, rudnike in industrijske naprave. Morda so s tem dosegli za Slovence potrebno naprednost? Vsaj enakost so ustvarili, namreč enakost beračev.

Mi smo že prosili, naj bi nam tisti, ki toliko govorijo o neki "novi" Jugoslaviji povedali, kaj je tisto novo. Odgovora nismo dobili. Sedaj lepo prosimo, naj nam razkrijejo, kaj je tisto "napredno." Ali bi bilo napredno zamolčati svetu, v čem je ta naprednost in ta novost? Ali naj vložimo pismeno prošnjo?

Pa se nam zdi, da to "naprednost" ravno po zakrivanju najboljše spoznamo. Ta naprednost je bila proslavljena na seji SNPJ. In za kakšno naprednost je bila zmeraj ta organizacija? Še več nam pove, da se za to naprednost bori Adamič. — Naprednost, ki tako vabi in mika ta krog, je boj proti katolicizmu. Med seboj si nič ne taje, da hočejo zadati katoliški Cerkvi v Jugoslaviji odločilni udarec. Tako "naprednost" so leta in leta proslavljali v svojih listih, za tako "naprednost" so v zadnjih 40 letih polili potoke tinte. Njihovi partizanski bratci v Jugoslaviji niso iznašli ničesar novega. Nadaljujejo samo stari boj. Da pa so res v tem smislu "napredni," sta pokazali zlasti dve dejstvi. Za vse državne uradnike so odpravili v prisegi besedo Bog. Za jugoslovanskega uradnika ni več Boga in ne več odvisnosti od njega. Novi reformatorji Jugoslavije nas tudi zagotavljajo, da bodo izpeljali ločitev Cerkve od države, kar pomeni nov korak k takozvanemu laicizmu, ki ga papež v svoji okrožnici o Kristusu Kralju imenuje naravnost: kuga. Ta takozvani laicizem ne priznava več božjih zapovedi in v javnem življenju in noče več slišati o kakih človeški odgovornosti pred Bogom. V resnici ne pomeni taka ločitev ločitev države od Cerkve, ampak ločitev države od Boga.

Za to "naprednost" v Jugoslaviji se je SANS boril pod "mojstrskim" vodstvom Adamiča. Tak "napredni element" je zmagal trenutno v Jugoslaviji.

Taka "naprednost" seveda tudi ne pozna greha in zločina, če se gre za njeno zmago. Zato so Kardelj in tovariši dali mirno klati duhovnike, inteligenco in kmete, ki so ovržali ta "napredni element" v njegovem razvoju. Ameriški "napredni element" ploska k vsemu, kar misli, da omogočuje te vrste napredno zmago. Pa tudi požre pri tem vse, kar ta "napredni element" stori proti človeški svobodi in proti demokratičnim svobodinam. Samo da zadajo udarec katoličanstvu, pa sprejmejo tudi totalitarizem, sprejmejo

diktaturo in vse hlapčevsko posnemanje Hitlerja in Mussolinija.

Tako "naprednost" kot jo uče mojstri okrog SANSa in uvajajo v življenje partizani v starem kraju, je katoliška Cerkva z vso odločnostjo obsodila. To pa ne moti tega kroga, da ne bi ob raznih priložnostih celo dopovedovali lahko vernim, da se zavzemajo za vero. Da včasih beremo, da Adamič v Ameriki, partizani pa v starem kraju naravnost rešujejo vero pred pokvarjeno duhovščino zlasti pred škofi in papežem. Minister Kocbek je celo učil kako mora duhovščina moliti, da bo ravno njemu prav, in suspendirani duhovnik Mikuz vrši proti vsem cerkvenim predpisom duhovniško službo naprej. Tako je verska naprednost naprednih elementov, ki sedaj vladajo v Jugoslaviji, in zmagujejo v tintnih bojih okrog SANSa.

Nič se torej ne varamo o tej naprednosti. Čudimo se, če kdo katoličanov tega še vedno ne vidi. Ali mora tem SANS vsaki dan znova dopovedovati, da so v "naprednih" vrstah odveč in da so orodje, ki se ga mojster Adamič poslužuje, da doseže svoje protiverske namene?

Ali more kdo, ki ni odpadel od katoličanstva, odobravati tako naprednost in hvaliti take "napredne elemente," ki so zmagali v Jugoslaviji? Ali more po vsem tem mirne duše in vesti marširati za SANSom? Srečen, če kdo res more, zakaj o njem smo prepričani, da ga pred Bogom opravičuje — neumnost.

BESEDA IZ NARODA

Dr. Ciril Žeboč piše dr. Furlanu v London

(Nadaljevanje)

V kritičnem razdobju med izbruhom sedanje vojne in napadom osi na Jugoslavijo — ko je n. pr. KPS (komunisti) vodila Ribbentrop - Molotovljevo "slovensko" politiko in polnila "Slovenskega poročevalca" z Goebbels - Ehrenburgovo "demokratsko" propagando ter so komunisti sabotirali orožne vaje in mobilizacijo jugoslovanske vojske — je pok. prof. Ehrlich inspiriral in napisal v katoliških dijaških listih "Stražni ognji" in "Straža v viharju" vrsto narodno - obrambnih člankov — iz katerih je n. pr. dr. Kuhar črpal celo motive za svoje znane sobotne zunanje-politične radijske komentarje. Med temi članki je tudi eden najmočnejših sestavkov te vrste, kar jih je v tistem razdobju bilo napisanih: članek pod naslovom: "Pro aris et focis." Ker je z znanstveno temeljitostjo in iz neposredne življenjske izkušnje poznal stoletne namene Nemcev do slovenskega naroda, je profesor Ehrlich — brez ozira na razloge oficijelne politike — bil jasno in odločno proti politiki popuščenja osišču, bil sem neposredno priča, kako je z otroško - iskrenim zadoščanjem proti vsem realističnim ugovorom zagovarjal odločitev 27. marca 1941. In potem je v usodnih dneh med 27. marcem in 6. aprilom organiziral posebno molitveno akcijo dijaške mladine za narod in državo; nekaj dni pred 6. aprilom pa je v ljubljanski stolnici zbral vso akademsko in dijaško mladino, organizirano v Slovenski dijaški zvezi, k skupni molitveni uri v isti namen ter je ob tej priliki imel nanjo enega izmed svojih najpretnesljivejših govorov (q-kopisu), v katerem je z najlepšimi teksti iz stare zaveze in v luči krščanskih moralnih načel utemeljeval sveto dolžnost odločne obrambe svoje narodne svobode in državne neodvisnosti.

Ko je tako doma kot Slovenec in mladinski vzgojitelj vse uredil, kar mu je velevala njegova duhovniška in patriotska vest, se je na zakasneli poziv iz Beograda, šele v ponedeljek 7. aprila, obložen s tremi kovčgi dragocenega gradiva o slovenskem vprašanju, odpravil na popolnoma negotovo pot preko Karlovca proti Bosni in je končno po petih dneh izmučeno prišel do vlade v Palah pri Sarajevu. Tekom takratnega svojega tavanja po Bosni in Hercegovini, ki je trajalo do konca aprila, je, videč simptome skrajnega sovraštva med Srbi, muslimani in Hrvatji, kot apostol ljubezni in južnoslo-

vanskega bratstva rotill sprte brate, naj se izmirijo med seboj, ker bodo sicer od sovražnika uničeni oboji.

Za Ehrlichovo izredno plemenitost, nesebičen pogum in jugoslovansko čutenje je posebno značilna naslednja drobna, sama na sebi sicer čisto nepomembna epizoda iz tistih dni. Na ob brega se odmakajoč angleško "trabakulo," ki naj bi vkrcala angleško kolonijo in nekaj jugoslovanskih javnih delavcev na napovedano angleško bojno ladjo pred vodom v Boko Kotorski, je brez privoljenja skočil neki srbski rezervni kapetan. Nobena izmed prisotnih srbskih osebnosti ni marala pri neizprosni Angležih tega obupanega reveža vzeti v zaščito. Pa vstane prof. Ehrlich, poda temu "izobčencu" roko, ga nagovori, mu čestita na uspehi avanturi, ga vpraša za njene razloge in mu prišepne, da bo on prosil zanj. Ob splošnem začudenju prisotnih je prof. Ehrlich nato stopil k svetniku angleškega poslanstva v Beogradu, Mr. Dew-u, ga prosil za tega srbskega oficirja in dosegel njegovo "rehabilitacijo" ter zagotovilo, da bodo tudi njega vkrcali na ladjo. Izkazalo se je namreč, da je ta oficir bil eden izmed vidnejših vojvodinskih javnih delavcev, ki je skočil na ladjo, ker se je zaradi svoje dvajsetletne nacionalne izpostavljenosti bal masševanja vojvodinskih Nemcev.

Že drugi dan po svojem povratku z neuspelega potovanja v emigracijo v Ljubljano, dne 30. aprila 1941, je prof. Ehrlich organiziral v okviru Vincencijeve konference za dijaštvo obširno podporno akcijo za begunske študente iz Štajerske in Gorenjske. Dal je pobudo, zbral je in odposlal prvo delno pomoč slovenskim deportirancem v Srbiji, ki jim jo je nesel salezijanec dr. Blatnik. Na podlagi podrobnih osebnih zasliševanj v Ljubljano pribežlih žrtv nemškega furorja na Štajerskem in Gorenjskem je zbral njihova pričevanja, iz njih sestavil ter poslal v svobodni svet že začetkom maja 1941 prva izčrpana poročila (enega v obliki "Apela na ameriški narod") o nemškem preganjanju slovenske raje. Kolikor vem, predstavljajo ta poročila edino dokumentacijo o nemških pogromih proti slovenstvu v prvih mesecih po zasedbi Slovenije, ki je odjeknila po vseh zaveznških radijskih postajah. Na lastna ušesa sem čul prof. Ehrlich, kako je s prižnice najodločnejše protestiral proti nemškemu preganjanju, ropanju in deportiranju Slovencev. (Dalje prihodnjic.)

KAKO PRIDE TE DOMOV

Ekstra rdečih POINT-OV!

Spomnite se nisti tisto kanto z rabljeno masčobo k vašemu mesarju. Doblite 2 rdeči znamki za vsak funt. Devajte na stran rabljeno masčobo za bojujočo fronto!

"Cigan — baron"

Dne 24. oktobra 1885. je bila prvič vprizorjena opereta "Cigan — baron," in sicer na Dunaju. Bilo je to na predvečer 60. rojstnega dne "kralja valčka," Johanna Straussa. Kako krasno darilo si je dal ta slavni mož s tem delom! Nova opereta je bila podana kar 85 večerov zaporedoma. Dunajsko občinstvo je bilo očarano, srečno. Takoj se je "Cigan — baron" razširil po vsej Evropi, kmalu nato pa po vsem svetu.

To delo bo torej v jeseni staro šestdeset let. Kako, da je ohranilo do današnjega dne vso svojo svežost in toplino? Odgovor ni težak. V "Baronu" se združujejo najrazličnejši značaji: plemeniti, ciganji, vojaki, delavci in otroci v harmonično, romantično celoto. Glasba je mehka, lirčna pa tudi vojaška in dramatična. Opereta vsebuje nekaj značilnih Straussovih valčkov. Eden najlepših v opereti je gotovo valček v finale drugega dejanja:

Ko je boj končan,
ni vojak zaspan,
naše čete tja v mesto cesarsko
hite.

V žilah kri kipi,
duša nam drhti,
tam je ljubav in vino in radost
za vse.

Luči tam žare,
pari se vrte
in noči nam v veselju minevajo
le.

Svet se nov odpre
za naše to srce,
tam res ljudje za veselje žive...

V nedeljo zvečer 15. aprila ob sedmih v S. N. Domu na St. Clairju bo Glasbena matica podala to odlično delo. Mnogi, ki so pred nekaj leti videli in slišali "Cigana — barona," so izrazili željo, da bi jo Matica ponovila. Ti želji hočejo pevcu in pevke ugoditi. V opereti bodo nastopili znani in priljubljeni solisti: Belle, Plut, Bradač, Nosan, Widmar, Podobnik, Babitt, Budan, Simčič, Mahne, Zarnik, Švigel in seveda tudi celotni zbor Glasbene matice.

Opereto bo dirigiral zborov pečovodja Ivan Zorman, režiral Rudolph J. Widmar. Člani Clevelandске simfonije bodo tvorili orkester. Pri študiju "Cigana — barona," ki ni lahko glasbeno delo, četudi je vselega kova, je vestno pomagala naša pianistinja Vera Milavec - Slejko. Pevske točke je poslovenil naš operni pevec Anton Šubelj, prozo pa John V. Kaučič.

Ta opereta je zelo primerno razvedrilo za današnje težke čase, ko imamo tako malo, od diha od dnevnega dela in skrbi in — žalovanja. S "Ciganom — baronom" pa bomo preživeli nekaj ur v objemu očarljive romantike, kjer se še vojaški sijaj preljuje v veselje in ljubezen. — Z.

Se kol je lepši, če se dene nanj lepa obleka.

Če verjamete al' pa ne

Zopet sem teklen domov z novim receptom. Počutil sem se nekako tako, kot se počuti novi ambasador, ki prejme potni list in druge dokumente za novo službeno mesto in ki je na potu h krojaču, da mu umeri novo po-

Koncert Slovana

Euclid, O. — Dolgo se že nisimo videli, posebno na koncertu zbora "Slovan." Prišel pa je čas, ko bomo zopet zapeli. Tudi škranjek je že zapel v gozdu svojgo pomladno pesem in tako se je skorajžil tudi zbor "Slovan" in mislim, da vam je vsem že znano, priredi ta zbor v nedeljo 22. aprila svoj koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Začetek ob štirih popoldne.

Ne bom vam pisal dolgih in obširnih dopisov, saj že itak vsak ve, kaj je koncert, da je tam dosti petja in vesele zabave. Omeniti pa moram vsaj toliko, da vas pevski zbor "Slovan" prav ljudno vabi in da nas ne prezrete na omenjeni dan. Zaznamujte si ta dan kamor koli, samo da vam bo vedno pred očmi "Slovanov" koncert. Veste tudi, da naš zbor ni imel v času te strašne vojne še nobenega koncerta, a drugih nastopov pa že veliko, saj smo povsod z veseljem sodelovali, kamor smo bili povabljeni, do sedaj še nismo nikdar odrekli in smo se vselej z veseljem odzvali.

Kadar se kaj priredi, seveda brez petja in godbe ni nobene prireditve, takrat vi potrebujete nas, danes pa mi potrebujemo vas, tako da ne bomo drug drugemu nič ostali dolžni. Vsak pa tudi ve, da taka stvar kot so pevski zbori, ne gredo dolgo brez finančnega ministra, zato smo tudi primorani nekaj napraviti, kajti stroški so vedno, dohodkov pa ni. Vse pa danes stane dosti denarja. Zato pa, da bo za vse prav, za vas, kadar nas boste potrebovali, ko se bomo lahko odzvali in za nas pa v tem, da se bo naša blagajna malo povečala za kritje nadaljnjih stroškov. Saj veste, da je denar tisto mazilo, brez katerega tak voz ne teče.

Povedati vam tudi moram, da ima tudi naš zbor velike težkoče kakor vsi drugi zbori in vse to radi prevelike zaposlenosti. Mislite si lahko, da ko delamo večino dolge ure v tovarnah in zvečer iti pa k vjam, da pač niso glasovi taki kot bi morali biti in mogoče da občinstvo res ne bo povsem zadovoljno s tem, kar bomo pač mogli napraviti po svojih najboljših močeh. Naš pevovodja Frank Vauter se na vso moč trudi, da bi nas kar najboljše mogoče "obrihtal" za ta nastop.

Po končanem koncertu bo pa prosta zabava in upam, da bo občinstvo pa potem bolj zadovoljno, ker godba bo res izvrstna, kajti igral bo Kušarjev orkester. Zato prav prijazno apeliram na vse cenjeno občinstvo, da če vam kateri pevec ponudi vstopnico, da sežete po nji in nikar ne odrecite. Na svidenje 22. aprila v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. S pevskim pozdravom.

Frank Rupert.

— Tobak so nekoč uporabljali srednjeameriški Indijanci kot zdravilo in tudi kot kadilo pri svojih pogrebnihih ceremonijah.

bil je kuhan po vseh pravilih in predpisih. Če povzamem, bil fižol še skoro surov, bilo od parkljev je bilo mehke kože in kosti, v veliki ihtil pozabil je, liti, moram reči, da ga je ješprej prav, pravi, tako rečem, pa mama so mi pa ješprej lali, rekoč: "Kakšno delo! Saj ni imel nobene ti!"

Šur, šur, česen naj domov, pa bom ob drva, na take dišave ne zaslužim.

POZOR!

Vsako sredo točno ob osmih zvečer, se vrši tedenska zabava v dvorani pod cerkvijo sv. Vida. Prijazno ste vabljeni vsi in pripeljte s seboj tudi svoje prijatelje. — Odbor skupnih društev.

Pravica do življenja

ne nehoti obstal, kaj je ob tem pogledu na smrt? Iz kolibe se je bil dim, okolica je bila v zapuščenosti, kakor da je dolgo ni videl živega. Morda Madalene ni došla na beračenje. Še dan oddeh je pretrgano govorjenje. Gašper doma? Stopil je dan. Pa ni zijala na pol od...

notranjostina je bila... na surovo... oblačila, bila je oblečena... Nemirna je premerila roke so ji nepretrgano po zraku, oči je gledala v steno. V kolibi nikogar razen nje, je sama s seboj ali s... v svojih blodnjah... se jezila.

je nje tako nape... ni mogel ničesar... posameznih be... Bil mu je jasno... vstopiti; ako ga... ne bi se huje razbu... da bi ga ne slišala... spazil od kolibe in... se.

je vrgel od sebe, srce... postalo težko. Ali ni... tako pustiti? Ali ni... kakote tako oslabela?... ni le hrepenenje po... ki ga ne more dočati... Jernja, dolži, da... svojo navzročnostjo... se začela... Bil je hud... se ne zveni za ma... je bilo, da je ni ob... dolgo zimo. In Beta?... ne spomni, da bi... mater? Starka bo... umrla, a ne bo niko... zatisnil oči in jo po...

je bilo v tistem tre... srce; ni več mislil... mu je zgorela koliba... tolarjev. Obstal je ob... vedno se je narahlo... kaj biti na... kaj naj stori. Ako bi... se živa, bi stopil k nji... naj se zavzame za... Bila je zlatega srca... beraču ni odrekla... kam naj se obrne?... vedel, kaj bo storil.

Tiho se je prihlul k oknu in pogledal v izbo. Beta je sedela ob brilki, ki je stala na mizi. Bila je leto mlajša od njega, drobna telesa kakor mati, a tudi drugače nji podobna. Sicer vsa dobrovoljna, je bila zdaj resna; odkar je ni videl, se ji je drobna poteza tegobe zarežala v lica. Moškega, s katerim je govorila, ni mogel videti v obraz. Ni bil njen mož. Glas se mu je zdel znan, a je zaman napenjal možgane, kdo naj bi bil.

"Ne vem, kaj je z Gašperjem," je rekla Beta. "Prej se je zglasil skoraj vsak mesec, zdaj pa je že pol leta, kar ga ni. Da se mu ni kaj zgodilo!"

"Pa bi ti kdaj pogledala k materi," je dejal moški glas. "Tako je ne smete pustiti, da bi umirala ko žival."

"Moj Bog, se ve, da ne! Saj si očitam. Kdo je to vedel! Pa saj bi ne bila mogla k nji, četudi bi bila hotela. Vso zimo sem stregla bolnemu možu, pred tednom so ga pokopali."

Beta si je otrla solzo. Gašper se je nemilo zdrznil pod oknom. Torej mati je še živa, a potrebuje pomoč. Beta pa je odovela. Same nesreče in nadloge.

"No, no," je zamomljaj moški v izbi, očitno so ga ganile Beitne solze. "Saj še ni vse zamujeno."

(Dalje prihodnjič).

Darovi od fare sv. Vida za slovenske begunce v Rimu

Po \$50.00: Anton Grdina.
\$41.00: Msgr. B. J. Ponikvar.
Po \$10.00: Louis Cimperman, Mary Klemenc, Mr. in Mrs. A. Kuznik, Ferdinand Nahtigal, Joseph Stampfel, John Wenzel.

Po \$5.00: John Dejak, Miss Catherine Gerbec, Mr. in Mrs. John Gornik, Mary Hacc, Mrs. S. Hrestak, Hrovat družina, Jennie Jerše, Frances Knaus, Mr. in Mrs. John Kosec, Louis Lautizhar, Mrs. Julia Marolt, Mr. in Mrs. Anton Miklaucič, Sr., Helen Milharčič, Neimenovana, Anton Ogrič, Lovrenc in Fany Pirš, Mrs. Mary Rigler, Mrs. F. Skully, Mrs. Mary Sterk, Alojz Strazišar, Justina Velič, John Yavornik, Mr. in Mrs. Ignatius Zupančič.

Po \$3.00: Miss Mary Gornik, Frances Hribar, Marija Matko, Rudolph Otoničar, Frances Pirš, Anna Požun, Frank J. Stefan, Ann Svigel.

Po \$2.00: Mrs. Emily Arko, Frances Bogovich, Frank Bogovich, Sr. Mrs. F. Brancel, J. Ferkulj, Miss Mary Ferkulj, Mrs. Katherine Gerbec, Teresa Gorenčič, M. Juratovac, Mrs. Helen Kalan, Mrs. Mary Kanduš, Frances Kasunič, Anna Klančar, Mrs. Louise Klopčič, Kožel Family, Anton Koželj, Mrs. Frances Krebelj, Joseph Leban, Anna Milavec, Mrs. M. Milavec, Frank Mramor, Mr. in Mrs. F. J. Mramor, Jr., Jos. J. Nemanich, James Nousek, Mrs. Agnes Offak, Mrs. Dorothy Oražem, Anton Orehek, A.

Pavli, John Pirnat, Jr. John in Josephine Polz, Jr., Mr. in Mrs. Joseph Raušel, Mary Sajovic, Mr. in Mrs. Anton Stanonik, Mrs. Mary Stih, Mr. in Mrs. Jos. Strumbel, Tome družina, Frances Tramte, John Tutin, Rose Urbančič, Louise Vidmar, Jennie Velikonje, Mrs. M. Končan in Mrs. A. Zadell, Magdalena Zajc, Agatha Zakrajšek, Michael Zelle, Mrs. Poulina Zupančič.

Po \$1.50: Mrs. Mary Bolko, Mrs. Mary Papp.

Po \$1.00 darovali: Anton Ahčin, Frank Arko, Frances Baraga, Frank Baraga, Katherine Bartol, Anton Bašca, Jos. Baznik, Mary Baznik, Justine Belinger, Mrs. J. Belle, Mrs. Mary Bencin, Theresa Besenik, Frank Bogovich, Jr. Edw. M. Bradach, Frank J. Branisel, Mrs. F. Breskar, John Brod-nik, Mrs. Katherine Cesen, Josephine Cimperman, L. Cimperman, Mrs. Mary Cimperman, Mrs. C. G. Dehler, M. Dolenc, Mary Drčar, Matt Dubich, Edward J. Fatur, John Fertak, Anthony J. Fortuna, Mrs. Mary Fortuna, Ivana Gerželj, J. Glavič, John Glinšek, Mrs. J. Golobič, Adeline in Ermin Gornik, Mary Hočevar, John Hrovat, Sr., Frank Ivanc, Anna Jilovec, Josephine Klanchar, Klemenčič družina, Anne Klopčič, Frank Klopčič, Mary Klopčič, Amalija Kobal, Mary Komar, Rudolph Koporc, Mrs. M. Komar, Rudolph Koporc, Mary Koprivec, Frances Kosir, Dorothy Kovačič, Mrs. Frances Kovačič, Anton Kutnar, Jennie Kužnik, Anna Legan, Mrs. Mary Lesiak, Mrs. Mary Luznar, Frank Majer, Julia Makse, C. Malovič, Jennie Malovič, Cyril

Maver, Frances Medveš, Ivan Merkun, Frances Mihelčič, E. Mihevic, Augusta Milharčič, J. Mišmaš, John Mohorčič, Jr. Josephine Mohorčič, Mrs. Mary Mohorčič, Mildred Novak, Ivana Oberstar, Mary Offak, Theresa Ogrinc, J. Okorn, Mrs. Frances O'Neill, Mrs. Jennie Pekol, Mary Pirc, Frank Perme, Sr., Jennie Persin, Miss Angela Perušek, Miss Ana Perušek, Emilia Perušek, Eva M. Peterlin, John Peterlin, Mrs. M. Peterlin, J. F. Petrič, Vincencia Pevec, Mary Pikš, Frances Piškur, Frances Plakadis, Thomas Postotnik, Anthony R. Pozelnik, Theresa Prime, Prince Family, Mary Prisov, Mrs. Mary Prudich, Frances Rebol, Frank Rode, Mary Rogel, Frances Russ, Miss Mary Russ, Sajovic druž. Mrs. R. Schwartz, Davorin Scherko, Valentine Sebenik, Mrs. M. Skoda, Mary Skuly, Andrew Slogar, Joseph J. Smole, Jr., Mrs. Frances Snyder, John Speh, Mrs. Josephine Starin, Ignac Stepic, Anna Strauss, Mary Strauss, Mrs. J. Strnad, Josephine Strunge, Mrs. R. Sullivan, Mr. in Mrs. Henry Szymanski, Nick Tomc, Anton Tomšič, Frank Toporiš, Frank Triller, Mrs. Frances Turk, Mrs. Mary Turk, Andy Ujeich, Mrs. Agnes Urbančič, Jennie Valenčič, Louise Veličig, Christine Verbič, Mr. in Mrs. Edward Verbič, Esther Verbič, Mrs. Mary Verbič, Mary Vidmar, Rose Zadnik, Andrew Zakrajšek družina, Frances Zakrajšek, Mr. in Mrs. F. Zakrajšek, Mr. in Mrs. John Zakrajšek, Frances Zlatorepec, Celia Znidarski, Frank Zobec.

Po 50c: Anton Hribar, Jennie Kerch, Alice Kolbe, Mrs. Mary Milavec, Mary F. Palčič, William Zabkar.

Po 25c: Charlene Kasher, N. Locker, Johanna Vidmar.

Po 11c: Genevieve Levstik.

Vlak zalog za naše vojne ujetnike

Kot poročajo predstavniki ameriškega Rdečega križa iz Ženeve v Švici, je dala švicarska vlada na razpolago vlak petdesetih železniških voz, kateri je bil dne 6. marca zjutraj naložen z živili in zdravilskimi potrebščinami ter obvezami za naše vojne ujetnike. Vlak je odpeljal vse to v Moosburg v Nemčiji, kjer je središče distribucije za potrebščine in živila, namenjena amer. vojnim ujetnikom.

Naslednji dan je bila na potu iz Švice v Nemčijo karavana motornih vozil, naložena z zalogami za ujetnike. Karavana je vozila skozi Constance Merrsburg.

Moosburg, severno od Monakova, je najbližje mesto, iz katerega je mogoče dostavljati pomoč v taborišče, nazvano Stalag VII-A, v katerem je poleg mnogih ujetnikov iz raznih dežel, tudi okrog deset tisoč Amerikancev oziroma amer. vojnih ujetnikov. V to ogromno taborišče je bilo pred kratkim pripeljanih 4000 ameriških fantov iz Stalag Luft III, kjerje bilo prej največ ameriških letalcev.

Karavana motornih vozil bo pripeljala živilskih in medicinskih potrebščin za taborišča v okrožjih Lubeck in Karlsbad - Marienbad. Vozniki motornih vozil tega konvoja morajo biti Švicarji. Na nemških tleh bodo spremljali konvoj nemške straže. Potrebščine, ki jih pripelje ta konvoj v taborišča, pa preskrbi ameriški Rdeči križ, a pri dostavi in porazdelitvi sodeluje mednarodni odbor Rdečega križa.

Pomagajte Ameriki, kupujte vojne bonde in znamke.

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE

ženske za hišno oskrbovanje ZA POSLOPJA V MESTU

Poln čas, šest noči v tednu
Od 5:10 pop. do 1:40 zjutraj
stalno delo.

Zahteva se državljanstvo. Zglasite se v
Employment Office, 700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan
razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Cigaretni dim na Mount Everestu

Alkohol, tobak in takele reči športniki bolj po strani gledajo in pravijo, da so te naslade telesu škodljive ter da tudi zmanjšajo našo odporno silo. Tem zanimivejši so podatki, ki jih izvemo iz govora G. Fincha, voditelja ekspedicije leta 1923 na Mount Everest, najvišjo goro sveta, 8880 metrov. Govoril je v londonski geografski družbi in je rekel, da vpliva kajenje cigaret v velikih višinah neverjetno olajševalno na človeka. Ko je sotoril z dvema tovarišema v višini 7620 metrov so silno trpeli na pomanjkanju zraka, kar dušilo jih je.

Vedeti moramo, da z veliko višino ponehuje kisik, ki je za dihanje neobhodno potreben, zraka nam prične primanjkovati, glava nas boli, slabo nam prihaja, skozi ušesa, nos in usta se udere kri. Vsi obupani so pričeli kaditi cigarete in so bili naravnost očarani, tak je bil učinek. Ko so potegnili dim parkrat globoko vase, jim je postalo tako lahko in prijetno, da so se kar spogledali. Delovala so naprej kakor v navadnih razmerah in niso več zahtevala običajne paznosti. Ob prvem poskusu so piršili samo v višini 8321 metrov, potem pa so se morali vrniti radi silnih viharjev. Profesor Halbane v Londonu je rekel, da je omenjeno lahko dihanje posledica ogljikovega oksida, ki se razvija pri kajenju; ravno v velikih višinah se ta nenadni učinek najbolj pozna. Naši turisti te olajšave ne poznajo, ker so višine premajhne.

— Zed. države napravijo vsako leto okrog 3,300 ton ali 82 železniških voz znamk.

MALI OGLASI

Rodney Adams Heating Service

Instaliramo nove furneze na plin in premog.
Popravimo vse vrste furneze.
Instaliramo pihalnike in termostate
Za točno postrežbo pokličite
KE 5200
550 E. 200. St.
(x)

Farma naprodaj

Proda se farma 85 akrov na Grand reki, tlakana cesta Route 307, 6 sob hiša, velik hlev, shramba za koruzo, kokošnjak, elektrika, šenda za truke, dober pašnik, rodovitno polje, 5 akrov trte, 4 akri sadnega drevja, jabolčan in češpelj, 4 vodnjaki. Zglasite se ali pišite na: Laezko Farm, River Rd., Perry, Ohio, P. O. Madison, O.
(85)

Popravljamo

Popravljamo pralne stroje, vacuum čistilce, električne likalnice, šivalne stroje in druge električne predmete. Mi kupimo in prodajamo pralne stroje. Pridemo jih iskat ter jih pripeljemo na dom.
St. Clair Repair Service
7502 St. Clair Ave.
EN 7215.

Službo dobi

Išče se starejšo žensko, da bi skrbela za bolno ženo, nič drugega dela. Dobi stanovanje in hrano. Zglasite se na 784 Alhambra Rd. zgorej, ali pokličite IV 0519.
(84)

Ženske

za poln čas
Dnevno delo
Electro Processing Co.
4615 Superior Ave.
(87)

Moške se sprejme

za
Shipping in Packing
v Axle in Gear
oddelkih
Dobra začetna plača
in bonus
Predznanje ni potrebno
Zglasite se
Lempco Products, Inc.
Warehouse
10205 Harvard Ave.
(85)

Lahko čiščenje in delo pomivanja za podjetno dekle ali ženo od 6 zj. do 3 pop. Nič v nedeljo
Hrana zastoj in uniforme
Plača
Stouffers
1375 Euclid Ave.
(85)

MALI OGLASI

Stanovanje

Družina treh odraslih oseb išče stanovanje 4 sob in kopalnico, naj bo stanovanje spodaj ali zgorej; najraje bi ga dobili od Norwood Rd. proti vzhodu kjerkoli že. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče EN 7872.
(85)

Hišo v najem

Zakonski par z dvema otrokoma išče v najem hišo v slovenski naselbini. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče Tony Miklich, HE 2177.
(85)

Tri sobe v najem

Poleg dvojne transportacije in blizu cerkve na Holmes Ave. se takoj odda v najem 3 sobe. Za nadaljne informacije se zglasite v Slovenskem domu na Holmes Ave.
(85)

Odda se

eno opremljeno stanovanje 2 sob in ena opremljena soba. Stanovanje se dobi v zameno za pranje za družino odraslih. Pravno za starejše ženske. Kogar bi to zanimalo, naj pusti naslov v uradu tega lista.
(85)

Iščemo stanovanje

Radi bi dobili stanovanje 5 ali 6 sob v Collinwoodu, Nottinghamu ali Euclidu. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče EX 2476.
(86)

Stanovanje iščejo

Radi bi dobili stanovanje 5 ali 6 sob samo zase, ali apartament, ali pa v dvonadstropni hiši spodaj ali zgorej. V družini so 4 osebe. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče FAirmount 6388.
(83)

Največja dnevna skrb tega malega dečka je, da vtakne roke in noge v pravo luknjo svojega oblačila, ki je tako raztrgano, da se revček res lahko zmoti in ne obleče prav. Darujte ponošeno obleko in obutev v kampanji United National Clothing Collection.

Straža ob Reni. — Pfc. Arno Gangewere iz Allentown, Pa. stoji na straži ob reki Reni pri Coblenzu potem, ko so istega razdejale in zavzele čete tretje armade pod poveljstvom generala Pattona.

M. Jacoby - R. Leigh:

POROČNIK INDIJSKE BRIGADE

ROMAN

Saj jo je pravzaprav on vzgajal. Geoffrey za vse to ni vedel. Samo včasih je zaslišal, da ji je ljub in drag ... da pa morda ni tisti pravi, o katerem je sanjala ...

Te slutnje so ga skoraj vedno obhajale, kadar je bil daleč od nje, kadar ji ni mogel gledati v njene odkrite oči, kadar ni videl smehljaja, ki ji je drhtel okoli ust. Kadar je bil v njeni bližini, je bil v dno prepričan o njeni ljubezni, samo ... kako zdaj ...

Geoffrey se je nečesa bal, a sam ni vedel česa ...

Planil je na noge in pomignil indijskemu vojaku, ki mu je bil najbolj blizu. Ta ga je brez povelja razumel. Zaklical je nekaj indijskih besedi in trenutek za tem je zadonel glas trobente, znamenje za odhod.

"Kaj je?" se je zdržnil Sir Harcourt in si pomel oči. "Odhajamo? Zdi se mi, da sem malce zaspan ... A vi, Vickers, kaj niste nič spali?"

"Sanjal sem," je odgovoril Geoffrey zamišljeno in odšel do svojega konja.

Konji so zarezgetali, orožje je zazvenelo, slišati je bilo nekaj povelj, ki jih je mladi častnik zaklical z močnim mglasom. ... in vse je bilo pripravljeno za odhod.

Sprevod je krenil na pot, da prekorača še tistih nekaj milj do prestolnice Surat-kana.

Zdaj sta na čelu takoj za indijskimi vodniki jezdila Sir Humphrey Harcourt in Geoffrey Vickers.

**ZADNJI KONCERTI
CLEVELAND ORCHESTRA**
ERICH LEINSDORF, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Četrtek 12. aprila 8:30
Sobota 14. aprila 8:30
ORKESTRALNI PROGRAM
Vstopnice: Severance Hall, CE 7300.

CE STE BOLNI

Ako trpite na nerednosti v želodcu, jetrih, ledicah, vranci, revmi, visokem pritisku krvi, ali zastareli poškodbi, pridite k meni, da vidim, kaj morem storiti za vas. Imel sem velik uspeh v 25 letih v takih slučajih. Jaz se poslužujem stare evropske in najnovejše metoda bolnišnice pri zdravljenju.

Pridite do doktorja, ki razume vaš materin jezik in vam lahko razloži na razumljiv način.

DR. PAUL W. WELSH
HYDROPATHIC CLINIC

(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:
10 zj. do 4:30 pop., razen v sredo
423 Citizens Bldg.
850 Euclid Ave.
Telefon: Main 6016.
(Wood — 4)

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca.

JOHN OBLAKA

1146 E. 61st St.

HE 2730.

V daljavi se je vrtinčil oblak prahu. Čez nekaj trenutkov so zaslišali tudi topotanje konj, ki so jim drveli nasproti.

"Surat-kan nam pošilja naproti častno stražo, ki nas bo odvedla do palače," je rekel Vickers.

Ni preteklo pet minut, pa so že pridrveli konjeniki, oblečeni vsi v belo in na belih konjih. Njihov poveljnik se je priklonil pred sirom Harcourtom in spregovoril nekaj besedi v indijski. To je bil pozdrav Surat kana mogočnim Angležem, ki so mu izkazali čast, da so ga obiskali v njegovi državi.

Vickers mu je vrnil pozdrav, kakor je to bila navada, zatem je sprevod krenil dalje. Na čelu so jezdili beli Surat kanovi konjeniki.

Vsa pokrajina se je spremenila. Puščavska enoličnost je izginila. Okrog njih so se vzpenjale palme in gosto grmovje je pokrivalo sivo zemljo.

Zdaj so se tudi že videli beli zidovi z visokimi stolpi, na katerih so vihrale kanove zastave.

Potem je vse skupaj kakor po nekem čaru izginilo in jezdec so spet zašli v gost gozd. Deset minut so jahali med palmami. Tu in tam so srečali manjše oddelke vojakov, včasih pa so našli na večje skupine.

Harcourt se je nehoti pomislil, da hoče maharadža kazati svojo oboroženo silo, da bi vzbujal pri Angležih več zaupanja in spoštovanja.

Gozd se je zredčil in znašli so se tik pred mestnim obzidjem.

Harcourt se je čutil mogočnim, belim zidovom. Stolpi, nazidki, topovi in vse povsod po obzidju so se gnetli vojaki.

S stolpa nad glavnimi vrati

je zadonela trobenta. Njeno znamenje so povzeli še ostali trobentači na zidovju.

In medtem, ko so izzvenevali pozdravni glasovi trobentačev, so se polahko začela odpirati velika vrata, ogromna, vsa okovana z železnimi ploščami, iz katerih so štrleli veliki žebli. Obe krili sta se odpirali hkrati, toda tako počasi, da je človek moral nehoti misliti na njihovo težo in na to, da jih nobena sila na svetu ne bi mogla prebiti.

Četa angleških vojakov je s kanovimi gardisti na čelu polahko jezdila skozi vrata, trobentači pa so kar naprej trobili svoj pozdrav v divjih in bojevitih sunkih.

Harcourt je zdaj prvič, od kar je stopil na indijska tla, začutil, da je v državi, ki ji

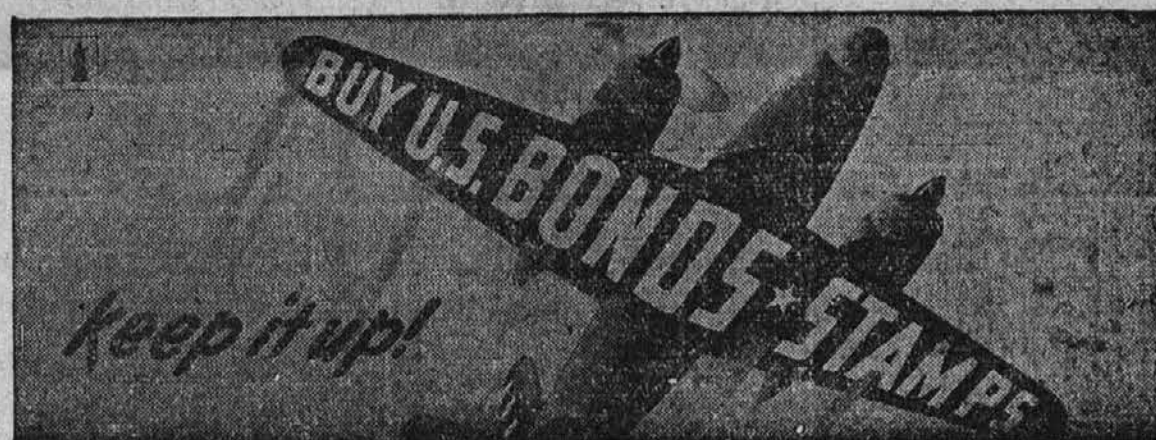
prav za prav ne vladajo Angleži, marveč ima docela druge gospodarje ...

A brž je odgnal te misli. Mimogrede je pogledal na svojega mladega spremljevalca Vickersa, ki se je držal mirno in dostojanstveno. Ob njem se je spomnil svoje naloge ter se še sam vzravnaval v sedlu. Gledal je naravnost predse ter se ni več menil za svečane vrste vojakov ob obeh straneh ceste v razkošnih oblekah.

To prav za prav ni bilo mesto marveč ogromna trdnjava. Bele, nizke hiše, najbrž vojašnice, tu pa tam kaka večja in razkošnejša stavba. Vseposvoda pa je človek čutil, da je vse to last mogočnega maharadža. Jezdili so čez širna dvorišča, kjer so stali v vrstah topovi. Vsako dvorišče je bilo od dru-

Posvetovanje vojaških "velikih treh." — Od leve na desno so: britski feldmaršal Sir Bernard L. Montgomery, ameriški general Dwight D. Eisenhower in general Omar Bradley.

Ali iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

**NE POZABITE NAJPREDJ POGLEDATI
V KOLONO NAŠIH MALIH OGLOSOV!**

**SKORO VSÁK DAN IŠČE KAKA VOJNA
INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV**

**VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLOŠAJO V TEM
DNEVNIKU IŠČEJO ... POMOČ!**

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Ameriški Domovini

gega ločeno z zidom.

Surat-kanova prestolnica je bila res ena sama velika trdnjava.

Potem so prestopili vrata v zadnjem zidovju in dospeli na velik trg pred kanovim gradom.

To je bila konec koncev slika, ki jo je vojakom čarala pred oči domišljija: sen iz bele marmora.

Slika te veličastne palače, ki je bila mesto zase, je bila res nekaj mogočnega.

Glavna stavba z veliko kupolo in z malimi stolpiči, je bila iz bele marmora kakor ostale manjše stavbe, ki so bile med sabo zvezane z visokimi ograjami iz pozlačenega omrežja.

Deset korakov pred stopnicami od glavnega vhoda je Vickers zapovedal, naj obstanejo.

Na stopnicah je stalo nekaj starih Indijcev v belih, z biseri posutih oblekah. To so bili milij.

prvi svetovalec maharadža!

Začelo se je obredno poganjanje, ki je trajalo doli četrte ure.

Eden izmed maharadžastnikov je odvedel posebno vojašnico, ki je bila ločena zanje.

Najstarejši med indijskimi dostojanstveniki, visok, belo brado, je potem v Harcourta in častnike v prostore.

Sir Harcourt se je obli dvorani, ki je bila iz marmora. Tla so bila krita z dragocenimi preprogami. Svetloba je prihajala zgoraj skozi stekleno dvorana je bila z vsega cenostmi, ki so bile v njej, podobna muzeju ni bila ravno udobna.

(Dalje prihodnje)

Obala, Alaske

MALZ ELECTRIC SERVICE

6902 St. Clair Ave.

POPRAVLJAMO RADJE,
PRALNIKE, ČISTILCE

Kar se zlomi mi zopet zvarimo
KOT AVTNE FENDERJE,
OTROŠKE IGRAČE, ITD.

Vse delo garantirano
Odprto od 11 zjutraj do 11 zvečer
EN 4808 HE 05

PIJTE TRINERJEVO GRENKO VINO

Vprašajte zanj v gostilni, kjer dobite na kozarčke ali v steklenicah stline ga smejo prodajati tudi ob na kozarčke ali steklenice.

Lahko ga naročite pri meni, tudi iz mesta. Pokličite ali pošljite.

JACOB J. VIDMAR
GLAVNI RAZVAŽALEC

626 E. 124. St.
Cleveland 8, Ohio

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena \$ 2.00
in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

ŽENINI IN NEVESTE

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in šk.

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave. HEnderson